

Slots- og Kulturstyrelsen

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon 33 95 42 00

post@slks.dk
www.slks.dk

30. juni 2016

Notat om landekortlægningen – værditestordning

1. Indledning

Det fremgår af kommissoriet af 12. januar 2016 om evaluering af værditestordningen, at der til brug for evalueringen skal udarbejdes en kortlægning af erfaringerne med værditest i udvalgte andre lande.

Denne kortlægning foretages af Slots- og Kulturstyrelsen.

Styrelsen har i den forbindelse valgt at se på følgende lande:

1. Finland
2. Irland
3. Island
4. Norge
5. Storbritannien
6. Sverige

Styrelsen har rettet henvendelse til de respektive lande og anmodet dem om oplysninger om værditestordningen. Holland indgår tillige i de udvalgte lande, men styrelsen afventer nærmere oplysninger herfra, hvorfor styrelsen har udeladt Holland af dette notat. Landets erfaringer forventes dog at indgå i den politiske proces.

Nedenfor beskrives kort værditestordningen i de nævnte lande herunder, hvilken myndighed der er ansvarlig for gennemførelsen af testen, testens indhold og i det omfang, der er oplysninger herom, de konkrete test, der har været gennemført i de pågældende lande og resultatet heraf. Endelig er det anført, hvis der er indkommet oplysninger om, hvilke udfordringer der ses at være i forhold til værditestordning i det pågældende land.

2. Landene

De udvalgte lande er opstillet i alfabetisk orden.

Finland

1. Reguleringsmyndighed

I Finland varetages gennemførelsen af værditest af Det Administrativ Råd under Yleisradio OY (YLE).

YLE, der er et skattefinansieret, statsejet aktieselskab, som ligger inden for Ministeriet for transport og kommunikations ressortområde, har defineret sine aktiviteter ved lov. Af loven fremgår det, at der nedsættes et Administrativ Råd, hvilket bl.a. har til opgave at foretage værditest.

2. Værditestordningen

Testen omfatter nye tjenester og funktioner, som har en væsentlig indvirkning på allerede eksisterende tjenester som helhed, og som er betydelige i form af betydning, varighed og pris. Efter skøn fra Det Administrative Råd kan en test også udføres under andre omstændigheder, hvis det anses for berettiget og nødvendigt.

Test iværksættes, når YLE finder det berettiget eller ved, at en anden juridisk person anmoder om det, eller hvis Det Administrative Råd beslutter at tage det op af egen drift.

Værditesten skal indeholde en vurdering af de påvirkninger, som den planlagte tjeneste har på markedet og vil få på markedskonkurrencen, herunder om tjenesten har en demokratisk, social og kulturel betydning for samfundet.

I forbindelse med vurderingen skal konkurrencemyndighederne, forbrugermyndighederne og centrale aktører på området høres. På baggrund af vurderingen og udtalelserne beslutter Det Administrative Råd, om den pågældende tjeneste eller funktion kan påbegyndes.

3. Gennemførte test

Finland har – siden indførelsen af en værditestordning i 2013 - gennemført to test. Den ene omhandlede YLE's ibrugtagen af regelmæssig udsendelser via HD-kanaler og den anden udlejning af YLE's studier til tredje mand. Begge blev godkendt.

4. Eventuelle udfordringer

Der er ikke angivet oplysninger om særlige udfordringer.

Irland

1. Reguleringsmyndighed

I Irland består værditesten af Raidió Teilifís Éireann (RTÉ)'s og TG4s nye tjenester af to elementer: *En sectoral impact assesment (SIA)*, der gennemføres af Broadcasting Authority of Ireland (BAI) og en test, der gennemføres af ministeren

(minister for Communication, Energy and Natural Resources) med input fra BAI.

Grundlaget for reguleringen af værditest forefindes i loven (Broadcasting Act).

2. Værditestordningen

I henhold til loven kan ministeren anmode BAI om at foretage en bedømmelse af en ny tjenestes indvirkning på eksisterende tjenester i den pågældende sektor (SIA). I den forbindelse skal BAI se på 1) omfanget af tjenestens indvirkning på tilgængeligheden, valg, kvalitet og tilgængelighed af tjenester for offentligheden og omfanget af de eksisterende sektorbestemte tjenester, 2) tjenestens indvirkning på sektorbestemte udvikling, innovation og investering, 3) tjenestens indvirkning på relaterede markeder og 4) andre forhold, som BAI finder relevante. Vurderingen skal forholde sig til tjenestens indvirkning på andre tjenester på markedet og dermed, hvorvidt tjenesten har direkte indvirkning på forbrugerne og producenterne af andre tjenester samt sandsynlige indvirkninger på den langsigtede konkurrence, markedsudvikling samt påvirkning af forbrugernes og borgernes interesse.

Derudover skal ministeren foretage en gennemgang af den offentlige værdi (Public value review - PVR) af den nye tjeneste. Det har været fast praksis, at ministeren i den forbindelse indhenter en vurdering fra BAI. På baggrund myndighedens SIA og BAI foretaget public value review træffer ministeren sin afgørelse.

3. Gennemførte test

Irland har – siden 2010 - gennemført fire værditest. Testene har været:

1. En pakke af digitale tjenester foreslået i forventning om analog switch-off – godkendt
2. Ændring af RTE's frokosttid programmering fra at sigte på 0-7 årige til 15-34 årige – godkendt
3. En lancering af en ny, betalt international VOD-tjeneste med fokus på irsk indhold – godkendt
4. En lancering af Oireachtas tv, en dedikeret parlamentarisk kanal på den nationale digitalt jordbaserede tv-plattform i Irland, Saorview - godkendt

4. Eventuelle udfordringer

Der er ikke angivet oplysninger om særlige udfordringer.

Island

1. Reguleringsmyndighed

I Island har myndigheden Fjölmiðlanefnd på anmodning fra public service-virksomheden Ríkisútvarpið (RÚV) ansvaret for at gennemføre værditest.

2. Værditestordningen

Public service-virksomheden skal søge ministeren om tilladelse til at gennemføre

nye tjenester, der skal testes af myndigheden Fjölmiðlanefnd, forinden gennemførelsen.

3. Gennemførte test

Der har ikke været foretaget værditest i Island. Det er oplyst, at der i 2013 var en drøftelse om RUV Sports Channel og Ekstra Channel (RUV2). Ifølge den ansvarlige for RUV begyndte RUV 2 Sports Channel at sende i 2012, og dermed før grundlaget om værditest blev vedtaget. Derfor fandt stationen ikke, at der var tale om en ny tjeneste.

4. Eventuelle udfordringer

Der er ikke givet oplysninger om særlige udfordringer.

Norge

1. Reguleringsmyndighed

I Norge er det – i sidste ende – kongen i Statsråd, som afgør, om en ny tjeneste skal godkendes. Det er Medietilsynet, der er ansvarlig for godkendelsesproceduren.

2. Værditestordningen

Medietilsynet afgiver efter ansøgning fra Norsk Rikskringkasting AS (NRK) om godkendelse af en ny tjeneste inden 12 uger en rådgivende udtalelse til Kulturdepartementet efter at have indhentet den norske konkurrencemyndigheds vurdering om de potentielle konkurrencebegrænsende virkninger af, at tjenesten tilbydes.

Kun tjenester, som opfylder demokratiske, sociale og kulturelle behov i samfundet kan godkendes, og Medietilsynet vil afveje, hvorvidt en tjenestes potentiel konkurrencebegrænsede virkning på markedet opvejes af tjenestens potentielle public service-værdi for samfundet. Forinden afgørelsen gennemføres en offentlig høring.

3. Gennemførte test

Norge har gennemført to værditest af tjenester, der begge er godkendt.

Den ene tjeneste vedrørte en on-line rute og rejseplanlægger (dit.no). Formålet med tjenesten var at skabe en webportal for al information om vej- og kollektiv transport i Norge (dvs. bil, bus, tog, fly osv.) Tjenesten skulle være et samarbejdsprojekt mellem NRK, Statens vegvesen (statens vejmyndighed) og Ruter (kollektivtransportsselskabet for Oslo-regionen). Både Medietilsynet og Konkurrencetilsynet konkluderede, at tjenesten ikke burde tilbydes. Medietilsynet mente, at tjenesten ikke burde tilbydes, idet den ikke kunne forankres i NRKs public service-opgave. Konkurrencetilsynet fandt, at tjenesten ville have betydelig negativ konkurrencemæssig indvirkning på aktører, som tilbyder lignende tjenester. En stor del af aktørerne, som deltog i høringen, var også stærkt kritiske over for tjenesten. Kulturdepartementet fandt imidlertid, at tjenesten kunne forankres i NRKs vedtægter, og at den havde en merværdi, som oversteg de

konkurrencebegrænsede virkninger. Et år efter, at dit.no blev godkendt, valgte NRK at trække sig fra tjenesten. NRKs begrundelse for dette var ændringer i markedet for lignende tjenester, og at tjenesten blev mere kompleks og kostbar end først antaget.

Den anden tjeneste, som er blevet godkendt efter ordningen, er en ny radiokanal (P13), som retter sig til musikinteresserede lyttere i aldersgruppen 30 – 50 år. Medietilsynet anbefalede, at denne tjeneste blev godkendt. Konkurrencetilsynet havde heller ikke noget at udsætte på tjenestens konkurrencemæssige virkninger på markedet.

4. Eventuelle udfordringer

Det er oplyst, at det i det seneste White Paper til Stortinget om *Allmenkringkasting og mediemangfold* foreslås, at godkendelsen flyttes fra Kongen i Statsråd til Medietilsynet for at begrænse den potentielle politiske indflydelse. Desuden er der stillet forslag, om at også væsentlige ændringer i allerede eksisterende tjenester skal betragtes som nye tjenester, der skal værditests.

Storbritannien

1. Reguleringsmyndighed

I Storbritannien er det BBC Trust, der gennemfører værditest af BBC's nye tiltag.

Rammeaftalen mellem Ministeriet for Kultur, Medier og Sport og BBC angiver de public service-forpligtelser, som BBC skal varetage og de opgaver og funktioner, som BBC Trust skal varetage, og heraf fremgår det, at BBC Trust foretager gennemførelsen af værditest.

2. Værditestordningen

De tiltag, der værditests af BBC Trust, kan være såvel tjenester som ikke-tjenester, dvs. *public services*, der stilles til rådighed af BBC med henblik på at fremme public service-formålet. BBC's tjenester omfatter alle tv- og radiokanaler, der udsendes i Storbritannien og BBC's online tjenester. Ikke-tjenester er de aktiviteter, der ikke har karakter af en tjeneste og ikke er direkte dækket af public service-tilladelser, men som stadig er relevante for gennemførelsen af BBC's public service-formål. Undtaget herfra er kommercielle tjenester og aktiviteter, der udgør en del af BBC World Service eller på anden måde primært er rettet mod brugere uden for Storbritannien eller er en del af BBC MONITORING.

Værditesten består af en *public value assessment* (PVA) – en vurdering af public service-værdien for samfundet, som foretages af BBC Trust, og af en *market impact assessment*, (MIA) – en vurdering af indvirkningen på markedet, der foretages af Ofcom. Ofcom er den uafhængige regulerings- og konkurrencemyndighed for den britiske kommunikationssektor med ansvar på tværs af tv, radio, telekommunikation og trådløse kommunikationstjenester. På grundlag af konklusionerne i PVA og MIA foretager BBC Trust en *public value test* (PVT) og træffer sin afgørelse.

Det er BBC Trust, der afgør, om et tiltag er en tjeneste eller ikke-tjeneste, der skal værditests. BBC Trust er den øverste ledelse af BBC. BBC Trust har til formål at varetage licensbetalernes interesse og beskytte BBC's uafhængighed, således at der kan ske en effektiv fremme af BBC's overordnede formål.

3. Gennemførte test

BBC Trust har siden 2007 gennemført fem værditest, hvoraf tre har ført til godkendelse af tjenesterne (evt. med betingelser og modifikationer), én har ført til afvisning og én til delvis godkendelse. De værditest, som er blevet gennemført, er:

1. On Demand-tjenester - godkendt
2. HDTV – godkendt
3. Digitale tjenester på gælisk – godkendt
4. Lokalvideo (online local video news) – ikke godkendt
5. Ændringer af BBC's fjernsyns- og videotjenester – delvist godkendt

4. Eventuelle udfordringer

Der er ikke angivet oplysninger om særlige udfordringer.

Sverige

1. Reguleringsmyndighed

I Sverige er det Myndigheden for Presse, Radio og TV, der har opgaven med at gennemføre værditest af de 3 public service-foretagenders – Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) og Sveriges Utbildningsradio (UR) – anmeldte nye tjenester.

2. Værditestordningen

Værditesten omfatter såvel tjenestens almene værdi, dvs. på hvilken måde tjenesten bidrager til, at det aktuelle foretagende opfylder sin opgave i almenhedens tjeneste, såvel som tjenestens markedspåvirkning. Vurderingen af tjenestens markedspåvirkning gennemføres også af myndigheden for radio og tv, idet myndigheden til brug herfor har mulighed for at indhente bistand fra eksterne eksperter. Som led i værditesten gennemføres høringer af offentligheden.

3. Gennemførte test

Der har ikke været gennemført værditest i Sverige.

4. Eventuelle udfordringer

På baggrund af, at der ikke havde været foretaget værditest gennemførte myndigheden en analyse af "Hur verksamheterna i public service-bolagen påverkar mediemarknaden", som blev afsluttet i september 2015 og bl.a. konkluderede, at "Förhandsprövningen bör göras mer effektiv". Endvidere har Sverige oplyst, at EU-Kommissionen synes at mene, at Sverige muligvis ikke opfylder sine forpligtelser på området, hvilket efter myndighedens opfattelse betyder, at det kan overvejes at gøre værditesten mere effektiv. Det foreslås i den forbindelse, at interessenter

gives en formaliseret mulighed for at begære en prøvning af, om en tjeneste burde have været genstand for en værditest. Det er endvidere holdningen, at der bør gives myndigheden Granskningsnämnden för radio og tv en klar opgave om at prøve, om en tjeneste bør indbringes (anmeldes) af public service-virksomheden, idet virksomheden dog i respekt af ytringsfriheden og til beskyttelse heraf selvstændigt må afgøre, om man vil indbringe en tjeneste til værditest, uanset om Granskningsnämnden har fundet at den bør indbringes.

Desuden er det blevet anført, at værditestordningen kan forekomme kompliceret og virkningsløs, eftersom det til slut er public service-virksomheden, som selvstændig afgør, om en tjeneste skal anmeldes til værditestning eller ikke.

Land	Antal gennemførte test	Test godkendt/afvist	Undtagelse af forsøg af kortere varighed	Kan interessenter anmode om foretagelse af værditest
Finland	2	2/0	N/A	Ja
Irland	3	4/0	N/A	Nej
Island	0	0	2 år	Nej
Norge	2	2/0	4 måneder	Nej
England	5	3/1 + 1 delvist godkendt	6 måneder	Nej
Sverige	0	0	12 måneder	Nej
Danmark	0	0	4 måneder	Nej